

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA
PODMIOTÓW Z KAPITAŁEM
ZAGRANICZNYM
W 2005 ROKU**

WARSZAWA 2006

Opracowanie publikacji:	GUS Departament Statystyki Przedsiębiorstw i Rejestrów
pod kierownictwem	Izabelli Zagoździńskiej – dyrektora Departamentu
Redakcja merytoryczna	Sylwia Czeczko, Elżbieta Szeffler
Skład komputerowy i wykresy	Sylwia Czeczko, Elżbieta Szeffler
Przetwarzanie danych	Centralny Ośrodek Informatyki Statystycznej
Okładka	Zakład Wydawnictw Statystycznych
Druk	Zakład Wydawnictw Statystycznych 00-925 Warszawa, Al. Niepodległości 208

PRZEDMOWA

Prezentujemy kolejną edycję publikacji opisującej działalność podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, funkcjonujących w polskiej gospodarce. Przedstawiona zbiorowość obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w Polsce i posiadające w końcu 2005 roku kapitał pochodzący od inwestorów zagranicznych, niezależnie od jego wielkości, struktury i udziału w kapitale podstawowym, a także kraju pochodzenia.

W opracowaniu nie uwzględniono napływu kapitału zagranicznego do banków i instytucji ubezpieczeniowych. Podmioty te obserwowane są w odrębnych badaniach, a ich charakterystyka prezentowana jest w publikacjach: "Bilansowe wyniki finansowe banków" i „Podmioty prowadzące działalność ubezpieczeniową”.

W publikacji zawarto informacje dotyczące zbiorowości podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego ogółem, oraz w przekrojach według ich wielkości wyznaczonej liczbą pracujących, według lokalizacji siedziby zarządu, rodzaju prowadzonej działalności, a także kraju pochodzenia, wielkości i struktury kapitału.

Publikacja składa się z części analitycznej i tabelarycznej. Całość poprzedzona jest uwagami metodycznymi, zawierającymi opis zakresu badania oraz podstawowe definicje pojęć stosowanych w opracowaniu.

Dyrektor Departamentu
Statystyki Przedsiębiorstw i Rejestrów

Izabella Zagoździńska

Warszawa, grudzień 2006 r.

SPIS TREŚCI

		Strona
Przedmowa.....		3
Uwagi metodologiczne		6
Uwagi analityczne.....		10
Tablice		
	Numer	Strona
Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego w latach 2000 – 2005	1	22
Podmioty z kapitałem zagranicznym powstałe w 2005 roku według PKD.....	2	23
Podmioty z kapitałem zagranicznym według udziałowców i sekcji PKD w 2005 roku	3	24
Pracujący w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego według PKD i klas wielkości podmiotu w 2005 roku	4	25
Pracujący w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego według województw i klas wielkości podmiotu w 2005 roku	5	26
Kapitał podstawowy podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2005 roku według sekcji PKD	6	27
Kapitał zagraniczny i liczba pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym w 2005 roku według działów w sekcji Przetwórstwo przemysłowe	7	28
Kapitał podstawowy w podmiotach z kapitałem zagranicznym w 2005 roku według województw	8	29
Kapitał podstawowy podmiotów, w których wartość kapitału zagranicznego przekracza 1 mln USD w 2005 roku według PKD	9	30
Kapitał podstawowy podmiotów, w których wartość kapitału zagranicznego przekracza 1 mln USD w 2005 roku według województw	10	31
Podmioty według procentowego udziału kapitału zagranicznego w 2005 roku	11	32
Struktura kapitałowa podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w 2005 roku	12	33
Struktura kapitałowa podmiotów z przewagą kapitału zagranicznego w 2005 roku	13	34
Podstawowy kapitał zagraniczny według kraju pochodzenia udziałowca w 2005 roku	14	35
Podstawowy kapitał zagraniczny według kraju pochodzenia udziałowca podmiotów, w których kapitał zagraniczny przekracza 1 mln USD w 2005 roku	15	37
Podstawowy kapitał zagraniczny według kraju pochodzenia udziałowca podmiotów z przewagą kapitału zagranicznego w 2005 roku.....	16	38
Kapitał zagraniczny w Polsce według kraju pochodzenia i sekcji PKD w 2005 roku	17	39
Kapitał zagraniczny w Polsce według kraju pochodzenia i województw w 2005 roku	18	40
Zadeklarowane przez inwestorów zagranicznych wkłady pieniężne i aporty rzeczowe według PKD w 2005 roku	19	41
Wartość importu i eksportu dokonanego przez spółki z udziałem kapitału zagranicznego według sekcji PKD w 2005 roku.....	20	42
Wartość importu i eksportu dokonanego przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego według województw w 2005 roku	21	43

Wydatki poniesione w 2005 roku przez podmioty z kapitałem zagranicznym na pozyskanie aktywów trwałych w Polsce według PKD	22	44
Wydatki poniesione w 2005 roku przez podmioty z kapitałem zagranicznym na pozyskanie aktywów trwałych w Polsce według województw	23	45
Podstawowe wyniki finansowe podmiotów z kapitałem zagranicznym na tle podmiotów składających bilans w 2005 roku	24	46
Podstawowe wyniki finansowe podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, których kapitał zagraniczny przekracza 1 mln USD w 2005 roku	25	48
Podstawowe wyniki finansowe podmiotów z kapitałem zagranicznym wykazujących zysk brutto w 2005 roku	26	50
Podstawowe wyniki finansowe podmiotów z kapitałem zagranicznym według województw w 2005 roku	27	52
Relacje ekonomiczne podmiotów z kapitałem zagranicznym o liczbie pracujących 10 i więcej osób na tle podmiotów składających bilans według PKD w 2005 roku	28	54
Aktywa trwałe i obrotowe podmiotów z kapitałem zagranicznym o liczbie pracujących 10 i więcej osób na tle podmiotów składających bilans według PKD w 2005 roku	29	56
Kapitał własny i zobowiązania podmiotów z kapitałem zagranicznym o liczbie pracujących 10 i więcej osób na tle podmiotów składających bilans według PKD w 2005 roku	30	58
Struktura aktywów i pasywów podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego o liczbie pracujących 10 i więcej osób według PKD w 2005 roku	31	60
Podstawowe dane o podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób w 2005 roku	32	61
Wykresy		
Struktura kapitału zagranicznego według województw w 2005 roku w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego	1	12
Struktura kapitału zagranicznego według kraju pochodzenia i sekcji PKD w 2005 roku	2	14
Struktura podmiotów z kapitałem zagranicznym według wybranych zmiennych i klas wielkości podmiotów w 2005 roku	3	15
Wydatki inwestycyjne poniesione przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego w 2005 roku według województw	4	18
Struktura podstawowych kategorii finansowych podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego o liczbie pracujących 10 i więcej osób na tle podmiotów bilansowych w 2005 roku	5	20

UWAGI METODOLOGICZNE

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania

Podstawowym źródłem danych, które wykorzystano do scharakteryzowania podmiotów, w których mieli swe udziały inwestorzy zagraniczni jest roczne sprawozdanie dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego. Ostatnim badaniem objęto podmioty posiadające kapitał zagraniczny w końcu 2005 roku, niezależnie od ich formy prawnej, liczby pracujących i prowadzące wszystkie rodzaje działalności z wyjątkiem ubezpieczeniowej i bankowej.

Zakres przedmiotowy badania obejmuje wielkość i strukturę kapitału zaangażowanego w badanych podmiotach, w tym kapitału zagranicznego, a także kraj pochodzenia udziałowców zagranicznych. Zaprezentowane w tablicach statystycznych dane obrazują zbiorowość podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego ogółem, w tym według podstawowego rodzaju prowadzonej działalności (według sekcji i wybranych działów przetwórstwa przemysłowego), lokalizacji siedziby zarządu, kraju pochodzenia kapitału zagranicznego oraz wielkości i struktury kapitału. Z badanej zbiorowości wyodrębniono te podmioty, w których wartość kapitału zagranicznego przekracza 1 mln USD oraz te, w których kapitał zagraniczny stanowi powyżej 50% kapitału podstawowego. Zgodnie z przyjmowaną międzynarodową definicją podmiotów kontrolowanych przez kapitał zagraniczny, w tablicy 16 przedstawiono podmioty, w których do jednego inwestora zagranicznego należało powyżej 50% kapitału podstawowego.

Efekty działalności podmiotów z kapitałem zagranicznym zobrazowano wykorzystując dane o pracujących, uzyskiwanych przychodach, kosztach i wyniku finansowym, działalności eksportowej i importowej, a także o nakładach poniesionych na pozyskanie aktywów trwałych.

Dla zobrazowania wyników działalności podmiotów z kapitałem zagranicznym na tle wszystkich przedsiębiorstw, w publikacji wykorzystano dane pochodzące z bilansu oraz rachunku zysków i strat, gromadzone przez statystykę dla tej zbiorowości w odrębnych badaniach. W tej części publikacji informacja odnosi się do jednostek o liczbie pracujących 10 i więcej osób.

W tablicach od 2 do 27 zaprezentowano dane dla całej zbiorowości podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego objętych badaniem w 2005 roku, w tablicach od 28 do 32 – dane dla podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.

2. Podstawowe pojęcia i wskaźniki ekonomiczne stosowane w publikacji

Kapitał podstawowy to rzeczywisty wkład właściciela lub współwłaściciela, wniesiony na uruchomienie jednostki gospodarczej z chwilą jej założenia, ewentualnie później podwyższony;

Kapitał rozproszony to kwota zaangażowanego kapitału, którego nie można przyporządkować konkretnym udziałowcom;

Kapitały własne wykazywane według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmują: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, zysk (strata) z lat ubiegłych, zysk (strata) netto oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego;

Kapitał zadeklarowany jest to wartość wkładów pieniężnych i niepieniężnych (aportów rzeczowych) zadeklarowanych w dniu rejestracji podmiotu w akcie notarialnym. Wartość zagranicznego kapitału zadeklarowanego w akcie notarialnym została przeliczona na złote polskie według kursu NBP obowiązującego w dniu rejestracji spółki;

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania obejmują rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe oraz rozliczenia międzyokresowe;

Pasywa obejmują kapitały własne, zobowiązania i rezerwy na zobowiązania;

Aktywa stanowią powstały w wyniku dokonanych w przeszłości operacji zbiór przydatnych gospodarczo, kontrolowanych przez jednostkę składników majątkowych (zasobów), o wiarygodnie określonej wartości, które według oczekiwań przyniosą w przyszłości korzyści ekonomiczne. Aktywa bilansu dzielą się na aktywa trwałe i aktywa obrotowe;

Aktywa trwałe obejmują wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe, należności długoterminowe, inwestycje długoterminowe oraz długoterminowe rozliczenia międzyokresowe;

Aktywa obrotowe obejmują zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe;

Przychody z całokształtu działalności obejmują:

- a) **przychody netto ze sprzedaży** w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę **produktów** (wyrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami; **przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów**, tj. nabytych w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowych aktywów obrotowych oraz produktów wytworzonych przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji;

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych;

- b) **pozostałe przychody operacyjne**, tj. przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- c) **przychody finansowe**, tj. kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (sprzedaży), zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi;

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- a) **koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów** związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem (koszty działalności operacyjnej) pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- b) **pozostałe koszty operacyjne**, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub całość wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na prawne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- c) **koszty finansowe**, tj. m.in. odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, stratę ze

zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżkę ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi;

Wydatki na pozyskanie aktywów trwałych to nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe, należności długoterminowe, inwestycje długoterminowe, długoterminowe rozliczenia międzyokresowe;

Wydatki na nowe środki trwałe to nakłady poniesione na budowę lub (i) zakup środków trwałych, nakłady na wytworzenie środków trwałych we własnym zakresie, koszty dostosowania środka trwałego do użytkowania oraz nakłady na ulepszenie (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję i modernizację) środków trwałych, w tym również na ulepszenie obcych środków trwałych;

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) to wynik z działalności gospodarczej, skorygowany o saldo zysków i strat nadzwyczajnych;

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia;

Wskaźnik poziomu kosztów to wyrażona w procentach relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

Wskaźnik rentowności obrotu brutto jest wyrażoną w procentach relacją wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;

Wskaźnik rentowności obrotu netto jest wyrażoną w procentach relacją wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;

Rentowność kapitału to wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do kapitału własnego;

Rentowność aktywów to wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do sumy aktywów;

Rentowność aktywów obrotowych to wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów obrotowych;

Rentowność aktywów trwałych to wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów trwałych netto;

Wskaźnik płynności I stopnia to wyrażona w procentach relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych);

Wskaźnik płynności II stopnia to wyrażona w procentach relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych);

W związku z elektronicznym naliczaniem tablic, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

UWAGI ANALITYCZNE

1. Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego – badana zbiorowość ogółem

1.1 Liczba podmiotów

W 2005 roku badana zbiorowość podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego objęła 16837 jednostek, co oznacza przyrost w stosunku do 2004 roku o 6,5% (wobec 2,9% rok wcześniej). Zbiorowość tę tworzyły – podobnie jak w 2004 roku – w 94,8% spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Spółki akcyjne stanowiły 4,5% wszystkich podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, spółki komandytowe – 0,3%, oddziały przedsiębiorców zagranicznych – 0,2%, pozostałe formy prawne – 0,2%.

W 2005 roku powstało więcej podmiotów z kapitałem zagranicznym aniżeli rok wcześniej: 1595 jednostek wobec 1424 jednostek w 2004 roku. Podmioty te zadeklarowały kapitał zagraniczny w wysokości 1821,9 mln zł. W grupie powstałych podmiotów było 1457 nowych jednostek – tzw. „greenfields” (o 10,7% więcej w porównaniu z 2004 rokiem), natomiast 138 jednostek utworzono w wyniku przekształceń (o 27,8% więcej w porównaniu z 2004 rokiem). Najwięcej podmiotów podjęło działalność związaną z obsługą nieruchomości i firm (457 jednostek).

W omawianej zbiorowości podmiotów z kapitałem zagranicznym dominowały jednostki małe – do 49 pracujących. Stanowiły one 81,5% ogólnej liczby badanych jednostek (w tym 58,6% tzw. mikro-przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 9 osób). W klasie średnich podmiotów, o liczbie pracujących od 50 do 249 osób, znalazło się 13,2% całej zbiorowości, w klasie jednostek dużych, o liczbie pracujących 250 i więcej osób 5,3% ogólnej liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym. Z punktu widzenia wielkości spółek, struktura badanej zbiorowości nie uległa istotnym zmianom w stosunku do roku poprzedniego.

Podobnie jak rok wcześniej, najwięcej przedsiębiorstw prowadziło działalność związaną z handlem i naprawami, przetwórstwem przemysłowym oraz obsługą nieruchomości i firm. Liczba podmiotów prowadzących działalność handlową stanowiła w 2005 roku 30,2% łącznej liczby podmiotów kapitałem zagranicznym (rok wcześniej 31,4%), a przemysłową – 29,2% (rok wcześniej – 29,6). Udział liczby podmiotów zaangażowanych w trzeci rodzaj działalności wzrósł do 19,6% łącznej liczby podmiotów z kapitałem zagranicznym (rok wcześniej – 18%).

Co trzeci podmiot z kapitałem zagranicznym miał swoją siedzibę w województwie mazowieckim – 32,8%. W województwie dolnośląskim mieścił się zarząd 10,9% podmiotów, w śląskim – 9,8%, a w wielkopolskim – 8,2%. Prawie we wszystkich województwach

zanotowano wzrost liczby podmiotów z udziałem zagranicznym. Największy był on w województwie mazowieckim i pomorskim (po 10%) oraz małopolskim - 9%. Jedyne w świętokrzyskim i warmińsko – mazurskim odnotowano spadek liczby jednostek.

Podmioty, w których kapitał wniesiony przez wszystkich inwestorów zagranicznych przekraczał 50% kapitału podstawowego stanowiły 81,0% ogółu jednostek (w końcu 2004 roku – 79,7%). W zbiorowości tej przeważały jednostki należące w całości do inwestorów zagranicznych (61,5% wszystkich podmiotów z kapitałem zagranicznym, wobec 59,6% rok wcześniej).

W grupie podmiotów z przewagą kapitału zagranicznego – 87,2% to podmioty, w których ponad 50% kapitału podstawowego należało do jednego inwestora zagranicznego (w całej populacji podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego stanowiły one 70,7%).

1.2 Kapitał

Kapitał podstawowy podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego zwiększył się z 128225,9 mln zł w końcu 2004 roku do 132398,0 mln zł w końcu 2005 roku (wzrost o 3,3%). W strukturze tego kapitału, kapitał zagraniczny stanowił 83,9%, krajowy 13,7%, a kapitał rozproszony – 2,4%. Rok wcześniej udział kapitału zagranicznego wyniósł 81,1%. Wartość kapitału zagranicznego wzrosła w 2005 roku o 6,8% i osiągnęła wysokość 111028,3 mln zł. Po raz pierwszy od 6 lat zanotowano spadek wartości kapitału udziałowców krajowych.

Podobnie jak w roku poprzednim, największa część kapitału zagranicznego została ulokowana w podmiotach dużych. W końcu 2005 roku należało do nich 62,5% łącznej wartości kapitału zagranicznego (w końcu 2004 roku 60,5%). Do małych jednostek należało 21,1% kapitału zagranicznego (do mikro-przedsiębiorstw – 12,7%), do średnich – 16,4%.

Podmioty, w których wartość kapitału zagranicznego przekraczała 1 mln USD dysponowały 96,0% całkowitej jego wartości w omawianej zbiorowości.

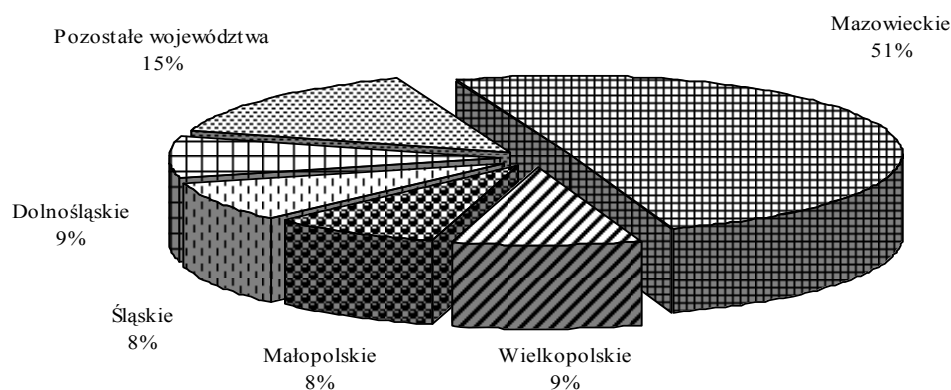
Uwzględniając strukturę kapitału podstawowego należy zauważyć, że 96,4% kapitału zagranicznego zaangażowano w podmiotach z przewagą tego kapitału (68,5% – w jednostkach należących w całości do inwestorów zagranicznych, a 83,8% w jednostkach z przeważającym udziałem jednego inwestora).

W podmiotach prowadzących działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego zaangażowano 42,7% kapitału zagranicznego ogółem. Jego wartość wzrosła w 2005 roku o 10,0%, do 47370,4 mln zł. W podmiotach prowadzących działalność z zakresu handlu i napraw w końcu 2005 roku zaangażowano kapitał zagraniczny wartości 33353,3 mln zł, co

stanowiło 30% łącznej wartości tego kapitału (wzrost w stosunku do 2004 roku o 8,8%). Spadek wartości kapitału zagranicznego do 11321,7 mln zł tj. o 16,2% odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności.

Ze wszystkich działów przetwórstwa przemysłowego największy odsetek kapitału zagranicznego trafił (podobnie jak w 2004 roku) do podmiotów zajmujących się produkcją artykułów spożywczych i napojów (19,5% kapitału zagranicznego zaangażowanego w przetwórstwie przemysłowym), produkcją pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (16,9%) oraz produkcją wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (12,4%). W porównaniu z 2004 rokiem, największy przyrost kapitału zagranicznego zaobserwowano w produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych (o 83,9%) oraz w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 74,5%).

Wykres 1. Struktura kapitału zagranicznego według województw w 2005 roku w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego

Ponad połowę kapitału zagranicznego ulokowano w 2005 roku w województwie mazowieckim. Kolejne 34,6% kapitału zagranicznego skupione zostało w województwach wielkopolskim, dolnośląskim, małopolskim oraz śląskim. W pozostałych województwach kapitał zagraniczny nie przekroczył 3% łącznej wartości tego kapitału ulokowanego w Polsce. Największą dynamikę przyrostu kapitału zagranicznego w stosunku do roku poprzedniego wykazały województwa: dolnośląskie (o 40,1%) i świętokrzyskie (o 30,7%).

Kapitał zagraniczny w podmiotach, w których jego wartość przekraczała 1 mln USD stanowił 96% ogółu kapitału zagranicznego w Polsce. Podobnie jak w roku poprzednim, największy odsetek kapitału zagranicznego tych podmiotów znalazł się w jednostkach prowadzących działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego (42,9%) oraz handlu i napraw (30,1%).

Ulokowany w Polsce w końcu 2005 roku kapitał zagraniczny pochodził ze 106 krajów. Ponad 98% kapitału zagranicznego pochodziło z krajów OECD, a 87% z krajów Unii Europejskiej.

Podobnie jak w latach poprzednich, kraje, które ulokowały w Polsce kapitał o największej wartości to: Niderlandy (27,0% kapitału zagranicznego ogółem), Niemcy (16,3%) i Francja (15,9%).

Wartość kapitału niderlandzkiego w porównaniu z rokiem poprzednim spadła o 3,6%. Ponad 96% tego kapitału ulokowano w podmiotach z przewagą kapitału zagranicznego. Głównymi kierunkami zaangażowania kapitału inwestorów niderlandzkich były nadal handel i naprawy (wzrost z 44,1% w 2004 roku do 47,3% w 2005 roku kapitału ogółem pochodzącego z tego kraju) oraz przetwórstwo przemysłowe (spadek z 37,2% do 33,7%). Blisko połowa kapitału niderlandzkiego (46,6%) była zaangażowana w województwie mazowieckim, 23,6% – w małopolskim, a 10,0% – w wielkopolskim.

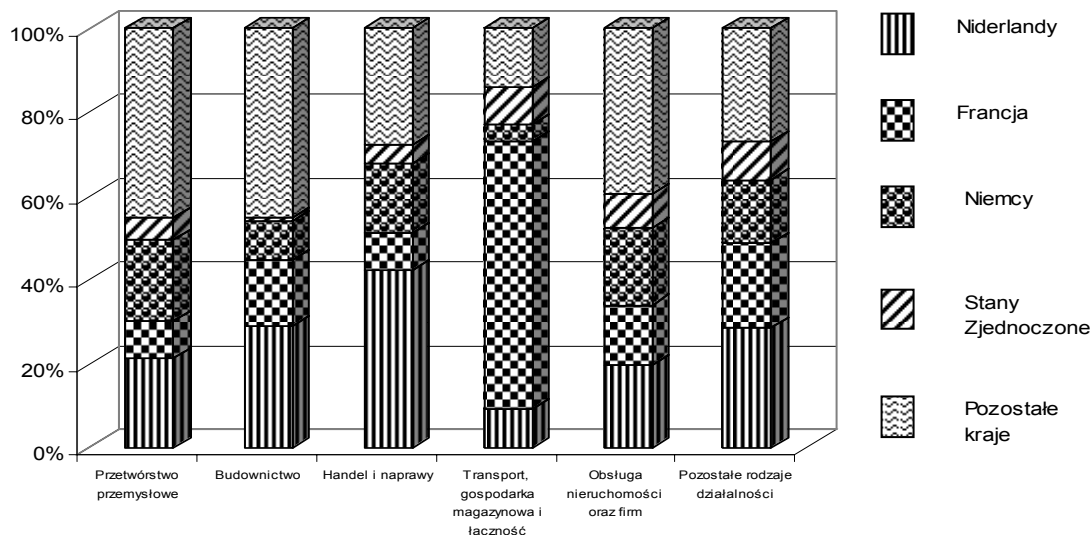
W 2005 roku zwiększyło się o 14,5% zaangażowanie kapitału niemieckiego. Najwięcej kapitału niemieckiego (50,7%) ulokowano w przetwórstwie przemysłowym, co oznacza spadek zaangażowania w stosunku do 2004 roku, w którym udział ten wyniósł 55,1%. Szybsze natomiast było tempo napływu kapitału niemieckiego do handlu i napraw i w końcu 2005 roku stanowił on 30,2% kapitału niemieckiego wobec 26% rok wcześniej. Kapitał niemiecki był ulokowany głównie w spółkach mających siedzibę w województwach: mazowieckim (28,6%), wielkopolskim (20,3%) i dolnośląskim (19,4%).

Wartość zaangażowanego w Polsce kapitału francuskiego wzrosła w 2005 roku o 5,2% i wyniosła w końcu tego roku 17698,6 mln zł. Przeważająca jego część (99,2%) znalazła się w podmiotach z przewagą kapitału zagranicznego. Dominującą dziedziną gospodarki inwestorów francuskich był transport, gospodarka magazynowa i łączność, gdzie zaangażowano 40,8% kapitału (rok wcześniej udział ten wynosił 46,1%). W przetwórstwie przemysłowym zaangażowano 24,2% kapitału francuskiego (w końcu 2004 roku – 19%), w handlu i naprawach – 16,6% (rok wcześniej 15,8%). W podmiotach mających siedzibę w województwie mazowieckim skupiło się 75,5% kapitału francuskiego (rok wcześniej – 81,4%). Wzrosło zaangażowanie kapitału francuskiego w innych województwach, a największy przyrost jego wartości nastąpił w województwach: świętokrzyskim (ponad 5 krotny) i łódzkim (ponad 4 krotny).

Kapitał ze Stanów Zjednoczonych Ameryki zmniejszył się o 4 % i w końcu 2005 roku stanowił 5,7% łącznej wartości kapitału zagranicznego wniesionego do Polski. Największym zainteresowaniem inwestorów amerykańskich cieszyło się przetwórstwo przemysłowe, w którym ulokowano 37,7% kapitału amerykańskiego (rok wcześniej 46,2%) oraz handel

i naprawy (24,3% wobec 20,6% w 2004 roku). Trzy czwarte kapitału amerykańskiego ulokowano w podmiotach mających siedzibę na terenie województwa mazowieckiego.

Wykres 2. Struktura kapitału zagranicznego według kraju pochodzenia i sekcji PKD w 2005 roku

Zainteresowanie inwestorów zagranicznych poszczególnymi obszarami gospodarki było zróżnicowane. W przetwórstwie przemysłowym, podobnie jak w 2004 roku, największy odsetek stanowił kapitał niderlandzki – 21,3% i niemiecki – 19,4% (rok wcześniej odpowiednio 26,9% i 20,2%). Także w handlu i naprawach najwyższe było zaangażowanie kapitału niderlandzkiego – 42,5% (rok wcześniej – 44,7%). W transporcie, gospodarce magazynowej i łączności dominował kapitał francuski – 63,8% całkowitego kapitału zaangażowanego w ten rodzaj działalności (rok wcześniej – 57,4%). W podmiotach prowadzących działalność z zakresu obsługi nieruchomości i firm do inwestorów niderlandzkich należało 19,6% kapitału (rok wcześniej – 18,5%), do niemieckich 18,4% (rok wcześniej – 15,1%), a do francuskich – 14,5% kapitału zagranicznego (rok wcześniej – 23,1%). W hotelach i restauracjach jedną czwartą kapitału zagranicznego posiadali inwestorzy amerykańscy.

W podmiotach z przewagą kapitału zagranicznego w końcu 2005 roku ulokowane zostało 107065,8 mln zł kapitału zagranicznego, co stanowiło 96,4% jego wartości ogółem (rok wcześniej odsetek ten wyniósł 95,4%). Wartość kapitału zagranicznego w tej grupie spółek zwiększyła się w porównaniu z 2004 rokiem o 7818,7 mln zł (o 7,9%). Do inwestorów pochodzących z państw Unii Europejskiej należało 87,4% kapitału zagranicznego w omawianych spółkach, a do inwestorów z krajów członkowskich OECD – 98,3%. W strukturze kapitału zagranicznego ulokowanego w tej grupie podmiotów największą

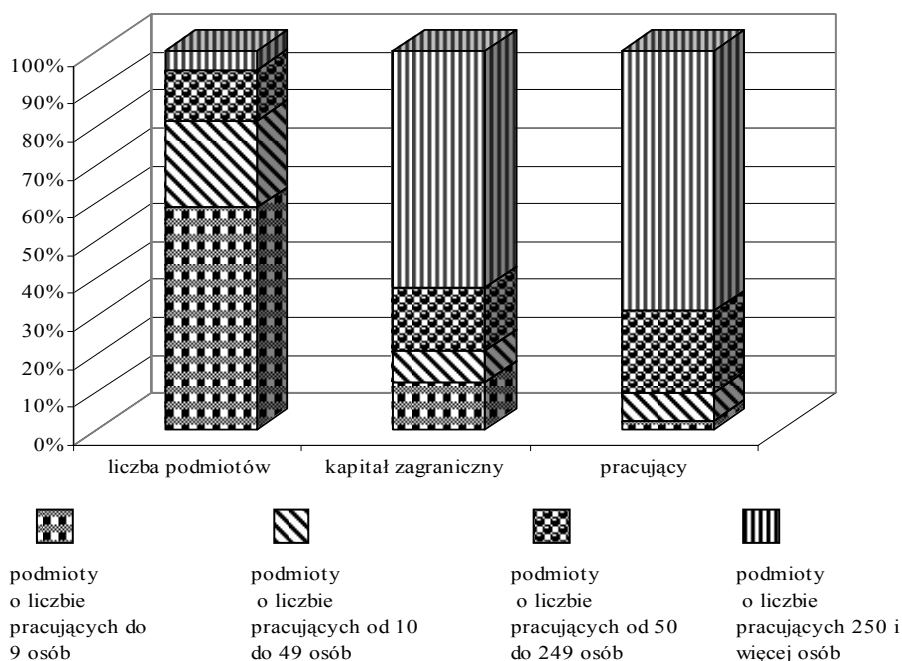
wartość stanowił kapitał niderlandzki (27,0%), kapitał francuski i niemiecki po 16,4%.

Podmioty, w których dominująca była pozycja jednego inwestora dysponowały 86,9% kapitału ulokowanego w jednostkach z przewagą kapitału zagranicznego i 83,8% całego kapitału zagranicznego zaangażowanego w Polsce. Ponad połowa kapitału zagranicznego ulokowanego w podmiotach z przewagą jednego udziałowca pochodziła z Niderlandów (28,8%), Niemiec (17,8%) i Francji (10,9%).

1.3 Pracujący

W końcu 2005 roku w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego pracowało 1186,1 tys. osób, co oznacza wzrost o 6,6% w porównaniu z 2004 rokiem. Jednostki duże, tj. takie, w których liczba pracujących przekraczała 249 osób, stanowiące 5,3% wszystkich podmiotów z kapitałem zagranicznym, zatrudniały 68,7% ogółu pracujących (rok wcześniej 68,4%).

Wykres 3. Struktura podmiotów z kapitałem zagranicznym według wybranych zmiennych i klas wielkości podmiotów w 2005 roku

Ponad połowa osób pracowała w podmiotach zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (wzrost o 5,9% w porównaniu z 2004 rokiem). W handlu i naprawach pracowało 20,8% ogólnej liczby pracujących w podmiotach z kapitałem zagranicznym (wzrost o 7,2%). Największy wskaźnik przyrostu liczby pracujących odnotowano w podmiotach prowadzących działalność z zakresu ochrony zdrowia i pomocy społecznej –

o 24,5% oraz w obsłudze nieruchomości i firm – o 19,3%. Największy, prawie 10% spadek liczby pracujących zanotowano w edukacji, a w górnictwie liczba pracujących zmalała o 6,2%.

Ponad połowę zatrudnionych skupiły podmioty, których siedziby zarządu ulokowano w województwach mazowieckim (35,5%), śląskim (9,9%) i dolnośląskim (8,4%).

1.4 Podstawowe wyniki finansowe

Uzyskane przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego przychody z całokształtu działalności wyniosły w 2005 roku 668978,0 mln zł i były o 2,4% niższe niż rok wcześniej. Koszty uzyskania tych przychodów osiągnęły w 2005 roku wartość 635207,2 mln zł (spadek o 0,2%). Najwyższe przychody z całokształtu działalności uzyskały podmioty zaangażowane w przetwórstwo przemysłowe (318934,9 mln zł, co stanowiło 47,7% przychodów wszystkich podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego) oraz handel i naprawy (218021,5 mln zł – 32,6%).

Zysk brutto wykazało 8880 podmiotów tj. 52,7% podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego (rok wcześniej 59,1%), a uzyskiwane przez te podmioty przychody z całokształtu działalności stanowiły 81,6% przychodów wszystkich podmiotów z kapitałem zagranicznym.

Wynik finansowy netto podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego wyniósł w 2005 roku 26482,9 mln zł (wobec 39875,2 mln zł w 2004 roku). Dodatni wynik finansowy netto odnotowano we wszystkich obszarach działalności z wyjątkiem górnictwa, budownictwa, ochrony zdrowia i pomocy społecznej.

Wskaźnik poziomu kosztów ukształtował się na poziomie 95,0% i był najniższy w pośrednictwie finansowym (86,8%) i edukacji (87,3%), a najwyższy – w górnictwie i budownictwie (odpowiednio 100,9% i 100,7%).

Wskaźnik rentowności obrotu netto wszystkich podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego ukształtował się na poziomie 4,0%. Najkorzystniejszy poziom tego wskaźnika wykazały podmioty zajmujące się pośrednictwem finansowym (10,2%) oraz działalnością usługową komunalną społeczną i indywidualną (9,5%). Podmioty z obszaru górnictwa oraz budownictwa wykazały najniższe – ujemne wskaźniki rentowności obrotu netto – minus 2,0% i minus 1,5%.

1.5 Działalność eksportowa i importowa

W 2005 roku działalność eksportową prowadziło 7510 podmiotów z kapitałem zagranicznym, co stanowiło 44,6% całej zbiorowości podmiotów z udziałem zagranicznym. Wartość sprzedaży na eksport produktów, towarów i materiałów zrealizowanej przez te podmioty była o 5,2% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 177826,4 mln zł. Najwyższy odsetek (84,5%) eksportu zrealizowały podmioty zajmujące się przetwórstwem przemysłowym. W strukturze eksportu dominował eksport wyrobów (79,6% wartości eksportu ogółem), pozostałe 10,5% to eksport usług, a 9,9% eksport towarów i materiałów. Z wartości eksportu ogółem 34,9% stanowił eksport do jednostki macierzystej i jednostek powiązanych w ramach jednej grupy kapitałowej, do której należał badany podmiot. Podmioty z województwa mazowieckiego zrealizowały 24,1% eksportu ogółem, a śląskiego – 19,5%.

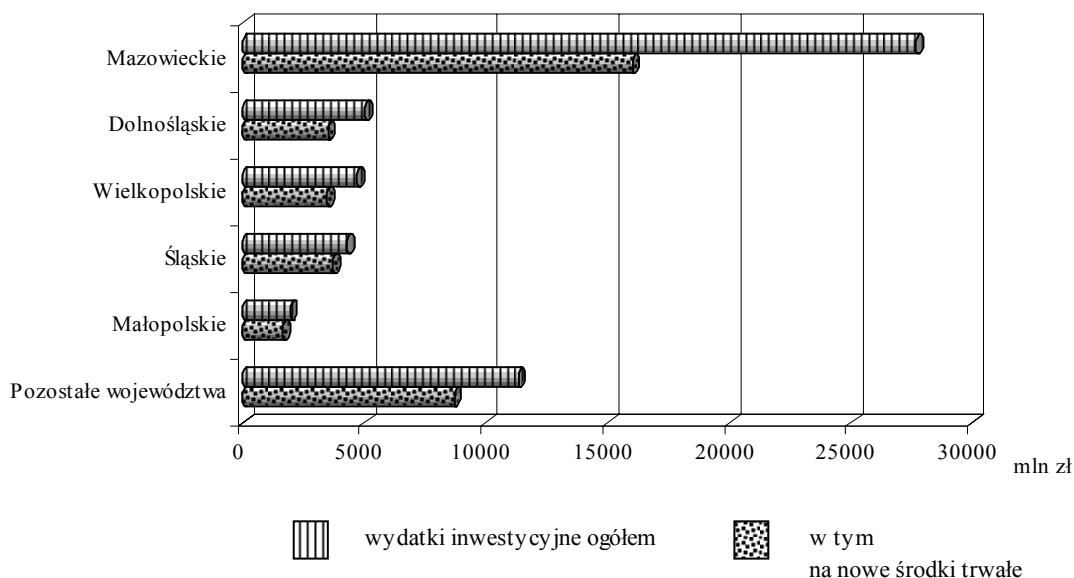
Blisko co drugi podmiot z udziałem kapitału zagranicznego dokonywał zakupów z importu. Wartość dokonanego importu wyniosła 191173,0 mln zł i była niższa o 5,4% w porównaniu z 2004 rokiem. Importu surowców, materiałów i półfabrykatów na cele produkcyjne stanowił 49,5% importu ogółem, a towarów do dalszej odsprzedaży – 44,8% (rok wcześniej odpowiednio 52,2% i 42,8%). Z wartości ogółem – 42,9% to import wewnątrzgrupowy. Najwyższą wartość importu wykazały podmioty z przetwórstwa przemysłowego oraz handlu i napraw. Zrealizowały one odpowiednio 58,3% i 37,1% importu ogółem dokonanego przez wszystkie podmioty z kapitałem zagranicznym. W przetwórstwie przemysłowym dominował import surowców i materiałów na cele produkcyjne (79,9%), a w handlu – import towarów do dalszej odsprzedaży (93,6%). Najwięcej importowały podmioty z województwa mazowieckiego (41,4% importu ogółem).

1.6 Nakłady na aktywa trwałe i nowe środki trwałe

Nakłady na pozyskanie aktywów trwałych w Polsce poniosło 59,1% podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego. Wartość tych nakładów wyniosła 55069,5 mln zł i była o 18,2% wyższa niż w 2004 roku. Najwięcej inwestowały podmioty prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (38,8% wydatków na aktywa trwałe wszystkich podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego). Podmioty z transportu, gospodarki magazynowej i łączności poniosły 22,6% nakładów wszystkich podmiotów z udziałem zagranicznym. Połowę nakładów inwestycyjnych na pozyskanie aktywów trwałych poniosły

podmioty z województwa mazowieckiego. W dalszej kolejności znalazły się województwa: dolnośląskie, wielkopolskie (po 9%).

Wykres 4. Wydatki inwestycyjne poniesione przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego w 2005 roku według województw

Na pozyskanie nowych środków trwałych podmioty z udziałem kapitału zagranicznego przeznaczyły w 2005 roku 37105,6 mln zł tj. 67,4% nakładów ogółem na aktywa trwałe (wobec 35171,9 mln zł tj. 75,5% w 2004 roku). Podmioty zajmujące się przetwórstwem przemysłowym poniosły 49,3% nakładów ogółem na nowe środki trwałe, transportem, gospodarką magazynową i łącznością – 15,8%, a handlem i naprawami – 13,8%.

2. Podmioty z udziałem kapitału zagranicznego o liczbie pracujących 10 i więcej osób na tle podmiotów bilansowych

Dane obrazujące wyniki uzyskiwane z działalności prowadzonej przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego o liczbie pracujących 10 i więcej osób przedstawiono na tle wyników uzyskiwanych przez tej samej wielkości podmioty, które złożyły za rok 2005 bilans oraz rachunek zysków i strat (umownie w opracowaniu nazywane podmiotami bilansowymi). Analizą objęto 6977 podmiotów z kapitałem zagranicznym na tle 44426 podmiotów bilansowych.

Grupa podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób stanowiła 41,4% całej zbiorowości podmiotów z kapitałem zagranicznym. W przetwórstwie przemysłowym stanowiły one 65,2% wszystkich podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, w handlu i naprawach – 34,7%, a w obsłudze nieruchomości i firm – 23,4%.

Kapitał podstawowy omawianej grupy spółek w końcu 2005 roku wyniósł 112229,1 mln zł (84,8% kapitału podstawowego wszystkich podmiotów z kapitałem zagranicznym), natomiast kapitał zagraniczny ulokowany w tych podmiotach – 96892,4 mln zł (87,3% kapitału zagranicznego ogółem). W przetwórstwie przemysłowym odsetek ten wyniósł odpowiednio – 97,9% i 97,8%, w handlu i naprawach – 94,5% i 94,8%, a w obsłudze nieruchomości i firm – 52,4% i 49,5%.

W zbiorowości wszystkich podmiotów bilansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób podmioty z kapitałem zagranicznym stanowiły 15,7%. W przetwórstwie przemysłowym podmioty z udziałem zagranicznym stanowiły 22%, w transporcie gospodarce magazynowej i łączności – 18%, w obsłudze nieruchomości i firm – 16,2%, w handlu i naprawach – 12,9%.

Pracujący w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego stanowili 25,6% osób pracujących w podmiotach bilansowych o liczbie pracujących 10 i więcej osób, co oznacza wzrost o 0,9% w porównaniu z 2004 rokiem. Liczba pracujących w omawianej grupie podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego wzrosła w stosunku do 2004 roku o 6,7%, podczas gdy liczba pracujących we wszystkich badanych podmiotach bilansowych o 2,9%.

Udział przychodów z całokształtu działalności omawianych podmiotów z kapitałem zagranicznym w przychodach wszystkich podmiotów bilansowych wyniósł 38,8% i był o 2,8% niższy niż w 2004 roku. Przychody z całokształtu działalności podmiotów z kapitałem zagranicznym zmalały w 2005 roku w stosunku do 2004 roku o 2,2%, podczas gdy wszystkich podmiotów bilansowych wzrosły 4,8%. W przetwórstwie przemysłowym przychody z całokształtu działalności podmiotów z kapitałem zagranicznym stanowiły 50,9% przychodów wszystkich podmiotów bilansowych, w transporcie, gospodarce magazynowej i łączności 42,9%, w handlu i naprawach 37,6%.

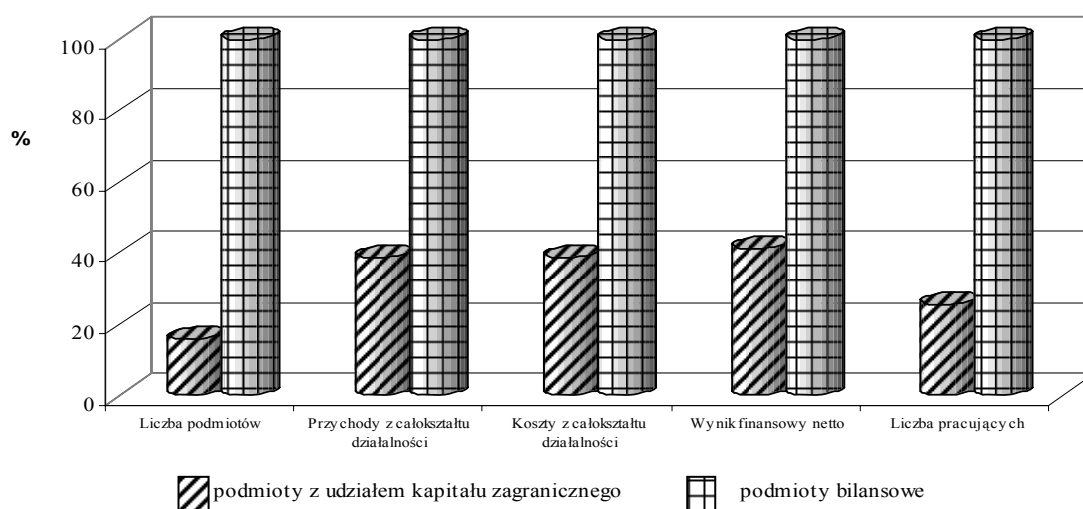
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności podmiotów z kapitałem zagranicznym wyniosły 609165,9 mln zł i stanowiły 38,6% kosztów podmiotów bilansowych (spadek o 2,3% w porównaniu z 2004 rokiem). Koszty poniesione przez podmioty z udziałem zagranicznym zmniejszyły się stosunku 2004 roku o 0,3%, podczas gdy dla wszystkich podmiotów bilansowych wzrosły o 5,5%.

Liczba podmiotów z udziałem zagranicznym wykazujących zysk netto zmniejszyła się z 4655 jednostek w 2004 roku do 4593 w 2005 roku (spadek o 1,3%), podczas gdy podmiotów bilansowych wzrosła o 2%. W skali wszystkich podmiotów bilansowych

wykazujących zysk netto, udział podmiotów z udziałem zagranicznym zmniejszył się z 13,7% w 2004 roku do 13,2% w 2005 roku.

Wynik finansowy netto podmiotów z udziałem zagranicznym obniżył się o 29,5% (z 37151,0 mln zł w 2004 roku do 26199,1 mln zł w 2005 roku), a wszystkich podmiotów bilansowych o 12,3%. Wynik finansowy netto wypracowany przez podmioty z udziałem kapitału zagranicznego stanowił 41,2% wyniku wypracowanego przez podmioty bilansowe (rok wcześniej udział ten wyniósł 51,2%).

Wykres 5. Struktura podstawowych kategorii finansowych podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego o liczbie pracujących 10 i więcej osób na tle podmiotów bilansowych w 2005 roku

Wartość aktywów trwałych podmiotów z udziałem zagranicznym wyniosła w końcu 2005 roku 282534,6 mln zł, co oznacza wzrost o 2,7% w porównaniu z rokiem poprzednim. Z 36,9% w 2004 roku do 35,5% w 2005 roku zmniejszył się udział podmiotów z kapitałem zagranicznym w wartości aktywów trwałych wszystkich podmiotów bilansowych. W strukturze tych aktywów należących do podmiotów z kapitałem zagranicznym 68,7% stanowiły rzeczowe aktywa trwałe, a 18,9% długoterminowe aktywa finansowe (w 2004 roku odpowiednio 70,5% i 16,1%). Dla wszystkich podmiotów bilansowych udział ten odpowiednio wyniósł 75,9% i 14,0% (wobec 77,4% i 12,3% w 2004 roku).

Wartość aktywów obrotowych podmiotów z kapitałem zagranicznym wyniosła w końcu 2005 roku 213262,8 mln zł (wzrost o 4,8%), stanowiąc 41,3% wartości aktywów obrotowych wszystkich podmiotów bilansowych (rok wcześniej 43,9%). W strukturze aktywów obrotowych podmiotów z kapitałem zagranicznym, 49,2% stanowiły należności krótkoterminowe, a 25,0% zapasy (rok wcześniej odpowiednio 48,0% i 26,5%). Dla

podmiotów bilansowych udziały te nie uległy istotnym zmianom i wyniosły 48,4% i 25,4% (rok wcześniej 47,6% i 26,4%).

Podmioty z kapitałem zagranicznym dysponowały w końcu 2005 roku kapitałem własnym o wartości 224755,2 mln zł, co oznacza wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 5,5%. Kapitał własny wszystkich podmiotów bilansowych wyniósł 672753,8 mln zł i wzrósł o 11,6% w porównaniu z rokiem poprzednim. Udział kapitału własnego podmiotów z kapitałem zagranicznym w kapitale własnym podmiotów bilansowych zmniejszył się z 35,3% w 2004 roku do 33,4% w 2005 roku. Zobowiązania spółek w końcu 2005 roku wyniosły 237554,9 mln zł, co oznacza wzrost o 1,6% w stosunku roku poprzedniego. Wartość zobowiązań podmiotów bilansowych wzrosła o 3,5%. Udział zobowiązań podmiotów z kapitałem zagranicznym w wartości ich pasywów stanowił 47,9%, a podmiotów bilansowych – 41,2%.

Wskaźnik poziomu kosztów był korzystniejszy dla podmiotów z kapitałem zagranicznym i wyniósł 94,9% (w 2004 roku 93%), podczas gdy dla podmiotów bilansowych 95,2% (rok wcześniej 94,5%).

Wskaźnik rentowności obrotu netto podmiotów z kapitałem zagranicznym pogorszył się w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniósł 4,1% wobec 5,7% w 2004 roku. Podobnie jak w 2004 roku był on wyższy od wykazanego przez podmioty bilansowe, dla których ukształtował się na poziomie 3,8% wobec 4,6% w 2004 roku.

Wskaźnik płynności I stopnia w 2005 roku dla podmiotów z kapitałem zagranicznym wyniósł 30,6% (30,7% przed rokiem), a wskaźnik płynności II stopnia 95,3% (93,9% rok wcześniej). Wskaźniki te dla podmiotów bilansowych wynosiły odpowiednio 32,7% (rok wcześniej 30,0%) oraz 100,1% (92,1% rok wcześniej).

Wskaźnik rentowności kapitału własnego podmiotów z kapitałem zagranicznym pogorszył się w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniósł 11,7% (17,4% rok wcześniej). Nadal był on korzystniejszy od wykazanego przez wszystkie podmioty bilansowe, dla których ukształtował się na poziomie 9,5% (12% rok wcześniej).

Pogorszył się też wskaźnik rentowności aktywów podmiotów z kapitałem zagranicznym (5,3% wobec 7,8% w 2004 roku), mimo to był on nadal korzystniejszy od wykazanego przez wszystkie podmioty bilansowe, dla których wyniósł 4,8% (6,0% rok wcześniej).

Omawiane w tej części podmioty z kapitałem zagranicznym przeznaczyły w 2005 roku na pozyskanie nowych środków trwałych 32951,1 mln zł (30770,2 mln zł w 2004 roku), co stanowiło 45,0% wydatków na nowe środki trwałe poniesionych przez podmioty bilansowe.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW UŻYWANYCH W PUBLIKACJI

Znaki umowne

Kreska (-)	- zjawisko nie wystąpiło
Zero: (0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Kropka (.)	- zupełny brak informacji albo informacji wiarygodnych
Znak x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
Znak #	- oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej
„W tym”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
Przecinek (,)	- w liczbach oznacza oddzielenie miejsc dziesiętnych.

Skróty

tys.	= tysiąc
mln	= milion
woj.	= województwo
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności.

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

Publikacja dostępna w Internecie – www.stat.gov.pl